



MILIVOJ UZELAC, *U ateljeu bohema*. Zagreb, Moderna galerija

MILIVOJ UZELAC, *Venera iz predgrađa*. Zagreb, Moderna galerija



bjegunac u Pragu (1915 – 19) povremeno pohađa Akademiju i radi pod vodstvom J. Preislera. Već tada se uočava njegova osnovna orijentacija, koja se nadovezuje na slikarstvo J. Račića i M. Kraljevića, tj. pročišćena plastičnost gradnje i kompozicije, produbljena Preislerovom cézanističkom poukom (*Most*, 1916; *Autoportret sa žutom kapom*, 1917), te kraljevićevska ekspresija oplodena Munchom. To će se usmjerenje razviti sljedećih godina u Zagrebu (*Venera iz predgrađa*, 1920; *U ateljeu bohema*, 1920). Slijede *Sfinga velegrada* (1921), klasična *Berba* (1922) i kuboekspresionistički *Autoportret u baru* (1923). Upoznavši prašku lik. klimu toga doba, izgradio je posebnu inačicu slikarskoga ekspresionizma; s Gecanom, Trepšeom i Varlajem čini važnu sastavnicu u okviru Proljetnoga salona, a zajedno izlažu u »Grupi četvorice«.

Poslije odlaska u Pariz (1923, predgrađe Malakoff) jača gotovo hedonistička zaokupljenost bojom u čistoj slikarskoj viziji (*Malakoff u snijegu*, 1924; *Ulica u Versaillesu*, 1924), ali i usredotočenost na évrstu modelaciju u sklopu klasične kompozicije (*Žena s mandolinom*, 1925; *Tri gracije*, 1925). Potvrdivši se na izložbama kao slikar i crtač, postaje miljenikom pariških mondenih krugova okupljenih oko profesionalnoga športa, pozornica i ljetovališta. Četvrto desetljeće postaje razdobljem njegove raznovrsne aktivnosti u široku rasponu tehnika i tema, od grafičkih mapa (*Les joies du sport*), ilustracija (*Chansons*), bibliofilskih izdanja (*Le moyen de parvenir*) i zidnih dekoracija (u Palais des sports) do opreme kazališnih predstava i mnogobrojnih portreta. To je vrijeme slikarskoga vitalizma, životne radosti i ljepote doživljene u trenucima opuštene koncentracije i osobito za vrijeme ljetovanja na jugu Francuske (*Clown*, 1930; *Žena u crvenom*, 1931; *Platane*, 1933; *Odaliska*, 1934; *Seina s Eiffelovim tornjem*, 1936; *Jedrilice kod Deulana*, 1938). Poslije II. svj. r. nastaje niz ilustracija književnih djela (Ovidije, *L'art d'aimer*; Th. Gautier, *Le roman de la momie*), dvije mape litografija (*Stećci*, *À la recherche de l'ivresse*) i bibliofilsko izdanje La Fontaineovih *Basni*. U to vrijeme njegovo slikarstvo postaje komornije i meditativnije; u psihološkim se temama vraća